

**UCHWAŁA NR XXIX/233/14**  
**RADY POWIATU W BIELSKU PODLASKIM**  
z dnia 31 marca 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Powiecie Bielskim**  
**na lata 2014 – 2018**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 i poz. 645) oraz art. 19 pkt 16, art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, poz. 509) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Aktywności Lokalnej w Powiecie Bielskim na lata 2014-2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2014 r.

**PRZEWODNICZĄCY RADY**  
*Adam Miron Łęczycki*

Załącznik

Do uchwały Nr XXIX/233/14

Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim

z dnia 31 marca 2014 r.

**Program Aktywności Lokalnej  
w Powiecie Bielskim na lata 2014 - 2018  
realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie  
w Bielsku Podlaskim**

**Bielsk Podlaski 2014**

## **Spis treści**

1. Podstawa prawna Programu Aktywności Lokalnej.....	3
2. Uzasadnienie wdrażania Programu Aktywności Lokalnej.....	3
3. Charakterystyka beneficjentów objętych Programem Aktywności Lokalnej.....	5
4. Charakterystyka działań zawartych w Programie Aktywności Lokalnej.....	6
5. Cele i rezultaty programu.....	8
6. Zasoby niezbędne do realizacji Programu Aktywności Lokalnej.....	11
7. Zasięg terytorialny i czas działania programu.....	12
8. Ramy strategiczne Programu Aktywności Lokalnej. ....	12
9. Rezultaty wdrażania Programu Aktywności Lokalnej.....	12
10. Harmonogram wdrażania programu.....	14
11. Budżet programu.....	15

## **1. Podstawa prawna Programu Aktywności Lokalnej.**

Program Aktywności Lokalnej powstał na podstawie art.19 pkt. 16 i art. 112 ust.13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.), Uchwały Nr XXVI/204/13 Rady Powiatu Bielskiego z dnia 22 listopada 2013r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bielskim na lata 2013 - 2018 oraz w oparciu o wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w Powiecie Bielskim.

## **2. Uzasadnienie wdrażania Programu Aktywności Lokalnej.**

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej jest odpowiedzią na ciągle nawarstwiający się zróżnicowanych problemów społecznych. Działania zawarte w programie mają charakter profilaktyczny jak i leczniczy wobec osób dotkniętych lub też zagrożonych dysfunkcjonalnością.

Jednym z ważniejszych problemów społecznych wymagających podejmowania działań zaradczych jest niewydolność opiekuńczo - wychowawcza rodziców. Najczęściej niewydolność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: przemoc domowa, uzależnienia, nieumiejętność pełnienia ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Osoby tworzące w/w rodziny odznaczają się najczęściej niedojrzałością emocjonalną, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi.

Członkowie rodziny stają się w wielu sytuacjach bezradni, przyjmują postawę bierną. Postawa taka często prowadzi do sieroctwa. Jest ono związane ze stanem pozbawienia dzieci, trwale lub przejściowo, szans wychowywania się we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo – wychowawczych. Problem sieroctwa nie jest zjawiskiem nowym, jednakże obecne sieroty to tzw. "sieroty społeczne", pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, brak odpowiedzialności za dzieci (np. wyjazdy za granicę, pozostawianie dzieci), gdzie zerwane są więzi uczuciowe między członkami rodziny. Wszystkie te czynniki mają

wpływ na organizowanie zastępczych form opieki nad dzieckiem. W 2013r. w rejestrach PCPR znajdowało się 43 rodziny zastępcze w których umieszczonych zostało 52 dzieci.

Następnymi problemami społecznymi wymagającymi zastosowania działań profilaktycznych i naprawczych jest uzależnienie od alkoholu oraz przemoc w rodzinie. Zjawisko uzależnienia stwarza problem trudny do przezwyciężenia dla wielu osób i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Niepokojące jest to, iż wzrasta liczba osób uzależnionych i obniża się dolna granica pierwszego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Polska obecnie znajduje się w trzeciej dziesiątce krajów o najwyższym na świecie spożyciu napojów alkoholowych. Jednakże średnie spożycie napojów spirytusowych jest jednym z największych na świecie. W Polsce jest ok. 0,8-0,9 mln osób uzależnionych od alkoholu, z których tylko ok. 130 tys. jest zarejestrowanych w lecznictwie odwykowym. Populacja osób nadmiernie pijących jest szacowana na poziomie 2-3 mln osób. Wśród młodzieży w wieku 14-18 lat zagrożonych negatywnymi skutkami picia alkoholu jest 10-15% tej populacji. Skutki nadmiernego spożywania alkoholu przez członka rodziny w postaci schorzeń psychosomatycznych i zaburzeń emocjonalnych odczuwa około 3 mln osób. Na podstawie danych statystycznych z lat poprzednich z Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim dotyczących występowania różnych typów patologii na terenie powiatu, stwierdza się, iż 10,5% młodzieży w wieku 15-18 lat w niepokojących ilościach nadużywa alkoholu. W okresie kilku ostatnich lat sukcesywnie zwiększa się liczba pijącej i upijającej się młodzieży. Polska młodzież poddawana jest bardzo agresywnym i starannie przygotowanym działaniom promującym picie alkoholu. Badania rynkowe wskazują na wysoką skuteczność tych oddziaływań, czego implikacją jest wzrost spożycia alkoholu w populacji 15-19-latków ( Kancelaria Prezesa Rady Ministrów Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Rodziny, Raport o sytuacji polskich rodzin). Dane statystyczne wskazują na 15% wskaźnik występowania problemu alkoholowego w rodzinach, w tym u 2% rodziców nadużywających alkohol wystąpiła głęboka degradacja zdrowotna. Spośród

dorosłych osób uzależnionych, 20% wskaźnik stanowią kobiety. Zjawisko alkoholizmu intensyfikuje demoralizację, przemoc, ubóstwo i zmniejszone szanse na osiągnięcie kariery zawodowej. Dane statystyczne wskazują, iż 80% badanych żon alkoholików i dzieci doświadczyło różnego rodzaju form przemocy ze strony męża. Przemoc domowa może spowodować obrażenia fizyczne a nawet śmierć. Obrażenia fizyczne mogą występować w postaci powierzchownych skaleczeń, takich jak: rozcięcia lub siniaki. Przemoc taka może też spowodować poważne, nieodwracalne, niekiedy zagrażające życiu uszkodzenia ciała, takie jak: pęknięcia organów wewnętrznych, złamania kości, oparzenia, urazy głowy, głębokie rany, uszkodzenia wzroku i słuchu. Ostatecznym skutkiem przemocy jest śmierć. W środowiskach dotkniętych chorobą alkoholową dominuje patologia dotycząca naruszenia praw i porządku przez osoby nietrzeźwe. Wysoki wskaźnik korelacji przestępstw w rodzinach uzależnionych wskazuje na silne sprzężenie choroby alkoholowej z agresją i przemocą. Wskutek nasilającej się fali powyższych zjawisk w ciągu ostatnich 2 lat Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie umieściło 11 opuszczonych i zaniedbanych dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Sukcesywnie zwiększa się ilość udzielanych porad w Punkcie Poradniczo - Konsultacyjnym oraz diagnozowanych przypadków przemocy i problemów wychowawczo – dydaktycznych.

### **3. Charakterystyka beneficjentów objętych Programem Aktywności Lokalnej.**

Program Aktywności Lokalnej zwanym dalej „PAL” został napisany z myślą o wszystkich rodzinach z powiatu bielskiego doświadczających sytuacji trudnej, kryzysowej oraz alienacyjnej. Beneficjentami programu „PAL” w szczególności będą: rodzice niewydolni wychowawczo, uzależnieni od alkoholu i systemu opieki społecznej; dzieci przejawiające trudności szkolne; wychowankowie rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo- wychowawczych; sprawcy przemocy jak również każda jednostka dotknięta lub zagrożona wykluczeniem społecznym.

Innymi słowy odbiorcą programu może być każdy przedstawiciel najsłabszej

grupy społecznej, wymagający wsparcia środowiskowego. Będą to także osoby dotknięte długotrwałym bezrobociem, ubóstwem, przemocą, nieporadnością życiową.

Nadrzędnym celem szczegółowym programu „PAL” będzie pomoc dzieciom indolentnym dydaktycznie w postaci zajęć z reedukacji, glottodydaktyki i socjoterapii. Wysoką jakość oferowanego wsparcia gwarantuje wyspecjalizowana kadra pedagogiczna Centrum. Kolejną grupą beneficjentów wymagającą również odrębnej charakterystyki będą sprawcy przemocy tj:

- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, którym sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.
- osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków (w tym przypadku oddziaływania mogą stanowić uzupełnienie terapii podstawowej).
- osoby, których uczestnictwo wynikać będzie z osobistej decyzji podejmowanej w związku z kontaktem z instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

#### **4. Charakterystyka działań zawartych w Programie Aktywności Lokalnej.**

W ramach realizacji programu „PAL” beneficjenci zostaną objęci działaniami naprawczymi typu nauka czytania i pisanie, socjoterapia, reedukacja, zajęcia korekcyjno - edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie oraz poradnictwo specjalistyczne.

Nauka czytania i pisanie prowadzona będzie metodą „Glottodydaktyki” . Metoda opiera się na odpowiednim przygotowaniu dziecka do czytania w zakresie analizy i syntezy fonemowej i literowej. System fonetyczny funkcjonujący w tej metodzie opiera się na 36 fonemach.

Zajęcia socjoterapeutyczne adresowane będą do dzieci z zachowaniami problemowymi. Pomoc ta posiadać będzie formę ustrukturalizowanych spotkań grupowych, służących realizacji celów terapeutycznych, edukacyjnych i

rozwojowych. Zajęcia socjoterapeutyczne umożliwiać będą dzieciom odreagowanie emocjonalne, przeżycie korektywnych doświadczeń i uczenie się nowych, korzystniejszych dla podmiotu zachowań. Innymi słowy będą to działania korekcyjne o charakterze leczniczym. W socjoterapii dzieci i młodzieży nadrzędną rolę odgrywać będzie wzmacnianie osobowości poprzez realizację celów rozwojowych i edukacyjnych. Socjoterapia obejmować będzie swym zasięgiem zarówno dzieci o różnym stopniu zaburzeń jak i dzieci zdrowe. Ta niezwykła wartość tej formy pomocy psychologicznej pozwoli zintegrować dzieci, przez co dostarczy większej ilości konstruktywnych doświadczeń społecznych.

Celem zajęć z reedukacji będzie wyrównywanie braków szkolnych i nauczanie osób, które z jakichś powodów utraciły pewne posiadane uprzednio umiejętności czy wiadomości albo wskutek zaniedbania środowiskowego nie nabyły ich, wskutek czego stały się nieprzystosowane do środowiska. Eliminowanie oraz łagodzenie konsekwencji niepowodzeń szkolnych mogących zakłócić całokształt rozwoju dziecka, pozwoli na zmotywowanie dziecka do dalszych starań w zakresie realizacji obowiązku szkolnego. Dzięki zajęciom z reedukacji możliwe będzie ustalenie odpowiedniej diagnozy oraz objęcie dziecka takimi działaniami, by mogło stać się pełnoprawnym członkiem społeczności klasowej.

Celem zajęć dla sprawców przemocy w rodzinie będzie psychoedukacja agresorów w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników. Program Edukacyjno-Korekcyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie adresowany będzie do pełnoletnich mężczyzn i kobiet stosujących przemoc wobec partnerów oraz innych członków rodziny i społeczeństwa. Beneficjenci programu będą musieli być zdrowi psychicznie oraz zachowywać abstynencję od alkoholu i innych środków odurzających. Program realizowany będzie w grupach liczących optymalnie od ośmiu do dwunastu osób.

Jednym z działań w ramach programu aktywności lokalnej będzie usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych.



Ostatnim narzędziem programu „PAL” będzie poradnictwo specjalistyczne. Centrum świadczyć będzie usługi w zakresie specjalistycznego poradnictwa w ramach Punktu Poradniczo - Konsultacyjnego, działającego przy Centrum. Nadrzędnym celem poradnictwa będzie szeroko rozumiana działalność pomocowa skierowana do mieszkańców Powiatu Bielskiego, w postaci porad psychologiczno - pedagogicznych, prawnych oraz innych systemowych oddziaływań mających wpływ na rozwój osobowości. W ramach pełnionych funkcji przez Punkt Poradniczo-Konsultacyjny udzielane będą porady psychologiczno - pedagogiczne, diagnozowane problemy rodzin dysfunkcyjnych, uczniów nieprzystosowanych społecznie i dydaktycznie oraz ustawicznie utrzymywana będzie współpraca z pedagogami szkół Powiatu Bielskiego. Organizowane będą spotkania pracowników Centrum z rodzicami, pracownikami oświaty i pomocy społecznej. Indywidualne poradnictwo psychologiczne skoncentrowane będzie głównie na rodzicach zgłaszających się o pomoc i pracownikach oświaty. Organizowane będą szkolenia o tematyce uzależnień, agresji, oraz profilaktyki niepożądanych zjawisk społecznych.

## **5. Cele i rezultaty programu.**

### **Cel ogólny:**

Szeroko rozumiana pomoc dydaktyczna, terapeutyczna dzieciom i młodzieży niewydolnej dydaktycznie oraz psychologiczno - edukacyjna osobom dorosłym przejawiającym trudności w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym.

### **Cele szczegółowe w zakresie:**

#### **Zajęć z glottodydaktyki:**

- opanowanie techniki płynnego czytania ze zrozumieniem,
- opanowanie umiejętności pisania z zachowaniem poprawności zasad ortograficznych,
- osiągnięcie możliwie jak najwyższego poziomu jakości graficznej pisanych liter,
- opanowanie analizy i syntezy literowej i fonemowej.

### **Zajęć z socjoterapii:**

- dostarczanie uczestnikom zajęć doświadczeń korekcyjnych przeciwstawnych doznanyh urazom oraz doświadczeń,
- kompensowanie i niwelowanie doświadczeń deprywacyjnych, hamujących rozwój emocjonalny i społeczny,
- umożliwianie odreagowania napięć emocjonalnych, które posłużą uczeniu się nowych umiejętności psychologicznych,
- niwelacja napięć przez różnorodne formy aktywności, które powodują odblokowanie i ujawnienie pozytywnych emocji podczas zajęć grupowych,
- dostarczenie okazji do przeżywania emocji pozytywnych,
- organizowanie doświadczeń korekcyjnych poprzez gromadzenie nowych doświadczeń, odmiennych od poprzednich (a szczególnie urazowych),
- zdobywanie nowych sposobów zachowania oraz nabycia nowych umiejętności, szczególnie interpersonalnych takich jak: asertywność, podejmowanie decyzji, szukanie wsparcia i pomocy,
- rozpoznawanie mechanizmów uzależnień,
- uczenie się rozpoznawania emocji,
- zapoznanie się z chorobami społecznymi,
- uczenie się technik pracy umysłowej,
- uczenie się pełnienia określonych ról społecznych (dziecka w rodzinie, ucznia, kolegi),
- uczenie się rozwiązywania konfliktów między ludźmi.

### **Zajęć z reedukacji:**

- pokonywanie trudności, związanych z realizacją obowiązku szkolnego i ogólnego procesu nabywania wiedzy,
- pomoc w zakresie odrabiania pracy domowej,
- pomoc w zakresie uzupełniania luk z zakresu wiedzy szkolnej z poszczególnych przedmiotów,
- usprawnianie funkcji wzrokowych i słuchowych,

- usprawnianie analizy i syntezy, stanowiących podstawę w nauce czytania i pisania,
- usprawnianie funkcji kinestetyczno - ruchowych,
- usprawnianie funkcji pamięciowych,
- usprawnianie koordynacji wzrokowo - ruchowej.

### **Zajęć z kompetencji społecznych:**

- nabywanie odpowiednich kompetencji społecznych i osobistych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w grupie,
- wzrost wiary we własne siły, umiejętności i możliwości,
- redukcja lęku i stresu,
- wzrost umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem i lękiem,
- odnajdywanie w sobie mocnych stron i umiejętne zarządzanie własnym potencjałem w celu skutecznej realizacji planów i zamierzeń,
- świadomość własnych atutów,
- umiejętność identyfikowania tych obszarów własnej osobowości, postaw, kompetencji, które wymagają korekty i usprawnienia,
- skuteczniejsza komunikacja na „co dzień”,
- wytrenowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w różnych sytuacjach,
- nabywanie podstawowych zasad komunikacji społecznej,
- budowanie pozytywnego obrazu siebie oraz motywacji do podejmowania nowych zadań,

### **Realizacji Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie:**

- uświadomienie sprawcy czym jest przemoc,
- uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,

- rozpoznanie przez niego sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji,
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych,
- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

### **Działalności Punktu Poradniczo - Konsultacyjnego:**

- poradnictwo z zakresu infrastruktury szeregu instytucji zajmujących się problematyką pomocy osobom w kryzysie,
- poradnictwo z zakresu problematyki opiekuńczo - wychowawczej, porady prawne
- kooperacja z instytucjami działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży doświadczających sytuacji trudnych, kryzysowych,
- zwiększanie świadomości u dzieci, młodzieży i rodziców na temat zapobiegania skutkom i przyczynom sytuacji trudnych i kryzysowych,
- specjalistyczna diagnoza psychologiczna, neurologopedyczna indywidualnego przypadku.

## **6. Zasoby niezbędne do realizacji Programu Aktywności Lokalnej.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim posiada wyspecjalizowaną kadrę z wieloletnim doświadczeniem, zapewniającą skuteczną realizację programu „PAL” tj. psychologa, logopedę - glottodydaktyka, socjoterapeutę, neurologopedę. Zaplecze warsztatowe stanowi specjalistycznie wyposażony gabinet terapeutyczny oraz Punkt Poradniczo - Konsultacyjny. Centrum intensywnie współpracuje z gminnymi i miejskimi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie bielskim, z kuratorami sądowymi ds. nieletnich i dorosłych, szkołami,

którzy wezmą udział w rekrutacji beneficjentów i będą ich wspierać w realizacji programu. Centrum ustawicznie współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie.

## **7. Zasięg terytorialny i czas działania programu.**

Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany na terenie powiatu bielskiego. Działania naprawcze programu wdrażane będą w okresie od stycznia 2014 do grudnia 2018 roku, z dużym prawdopodobieństwem kontynuacji programu również w kolejnych latach.

## **8. Ramy strategiczne Programu Aktywności Lokalnej.**

Program Aktywności Lokalnej zarówno jest kompatybilny z założeniami Programu pt. „Punkt Poradniczo - Konsultacyjny” i Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013 – 2018. Innymi słowy program „PAL” został wygenerowany na bazie ideologicznej Powiatowej Strategii i Programu „Punkt Poradniczo - Konsultacyjny”.

## **9. Rezultaty wdrażania Programu Aktywności Lokalnej.**

Program Aktywności Lokalnej zakłada zwiększenie u beneficjentów kompetencji społecznych, emocjonalnych oraz dydaktycznych. Program ma na celu wywołanie trwałych zmian osobowościowych oraz intelektualnych u dzieci i młodzieży objętej programem. Do najważniejszych rezultatów Programu należą:

- opanowanie techniki płynnego czytania ze zrozumieniem
- zdobycie kompetencji społecznych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku społecznym

- usamodzielnienie wychowanków zgodnie z treścią programów usamodzielnień
- wyrównanie zaległości programowo - szkolnych
- udzielenie specjalistycznych porad psychologiczno - prawnych osobom potrzebującym
- korekta niepożądanych zachowań agresywnych u sprawców przemocy w rodzinie.

## 10. Harmonogram wdrażania programu.

	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	Przewidywana liczba beneficjentów
<b>Zadanie 1.</b>						
Zajęcia z glottodydaktyki	x	x	-	-	-	24
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Logopeda - glottodydaktyk	x	x	-	-	-	x
<b>Zadanie 2.</b>						
Zajęcia z socjoterapii	x	x	-	-	-	24
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Pedagog - socjoterapeuta	x	x	-	-	-	x
<b>Zadanie 3.</b>						
Zajęcia z reedukacji	x	x	-	-	-	24
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Pedagog – reedukator	x	x	-	-	-	x
<b>Zadanie 4.</b>						
Zajęcia z warsztatów kompetencji-społecznych.	x	x	-	-	-	24
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Psycholog	x	x	-	-	-	x
<b>Zadanie 5.</b>						
Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie	x	x	x	x	x	30
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Psycholog	x	x	x	x	x	x
Psycholog	x	x	x	x	x	x
<b>Zadanie 6.</b>						
Poradnictwo w ramach działalności Punktu Poradniczo - Konsultacyjnego.	x	x	x	x	x	250
<b>Zaangażowany personel:</b>						
Psycholog	x	x	x	x	x	x
Pedagog	x	x	x	x	x	x
Prawnik	x	x	x	x	x	x
Pracownik socjalny	x	x	x	x	x	x

## 11. Budżet programu.

	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	Planowane koszty w zł.	Planowane źródła finansowania
<b>Zadanie 1.</b>							
Zajęcia z glottodydaktyki	9.000	9.000	-----	-----	-----	18.000	Środki z funduszy UE
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Logopeda-glottodydaktyk	x	x	-----	-----	-----		
<b>Zadanie 2.</b>							
Zajęcia z socjoterapii	9.000	9.000	-----	-----	-----	18.000	Środki z funduszy UE
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Pedagog - socjoterapeuta	x	x	-----	-----	-----		
<b>Zadanie 3.</b>							
Zajęcia z reedukacji	12.000	12.000	-----	-----	-----	24.000	Środki z funduszy UE
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Pedagog – reedukator	x	x	-----	-----	-----		
<b>Zadanie 4.</b>							
Zajęcia z warsztatów kompetencji społecznych	1.000	1.000	-----	-----	-----	2.000	Środki z funduszy UE
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Psycholog	x	x	-----	-----	-----		
<b>Zadanie 5.</b>							
Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie	8.000	9.000	9.000	9.000	9.000	44.000	Środki z budżetu Wojewody Podlaskiego
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Psycholog	x	x	x	x	x		
Psycholog	x	x	x	x	x		
<b>Zadanie 6.</b>							
Poradnictwo w ramach działalności Punktu Poradniczo - Konsultacyjnego.	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100.000	Środki własne z budżetu powiatu (w ramach środków zagwarantowanych w planie finansowym



							PCPR
<b>Zaangażowany personel:</b>							
Psycholog	x	x	x	x	x		
Pedagog	x	x	x	x	x		
Prawnik	x	x	x	x	x		
Pracownik socjalny	x	x	x	x	x		